

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΩΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΦΥΛΗΣ

«Εργαστήριο Ἐκκλησιοποιημένης Εἰκονογραφίας»

ΕΙΚΟΝΟΛΟΓΙΚΗ

Εργαστη-
ριακές

Σημει-
ώσεις

ΣΥΜΒΟΛΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ • ΔΙΑΝΟΜΗ ΔΩΡΕΑΝ

Λεωφ. Φυλῆς 18, Δημοτική Ἐνότης Φυλῆς

Ἀριθμὸς τεύχους 31

Μάρτιος - Μάϊος 2022

ΕΙΚΟΝΟ-ΘΕΟΤΟΚΟ-ΦΙΛΙΚΑ

Πόσες φορές σε άγιο μικρό ρημοκλησάκι
απελπισμένος έμπαινα, γλυκιά μου Παναγία,
και σ'την εικόνα Σου μπροστά περνούσε το φαρμάκι
και πλημμυρούσε μέσα μου αγνώριστη ευτυχία...

Αχ, τη χρυσή εικόνα Σου, και να τη βλέπω μόνο,
το δάκρυ μου χαμογελά, σαν βράχος δυναμώνω.

Ναι, μόνο να Σε σ'τοχαστώ, γλυκαίνετ' η καρδιά μου,
μοσχοβολούν τα σπλάχνα μου, ζριαντάφυλλα μυρίζω,
καλοσυνεύω σε μικρό παιδάκι, Παναγιά μου,
και του παιδιού μου το ψωμί εις το φτωχό χαρίζω.

Εκείνος όπου του Θεού τη Μάνα συλλογάζαι,
στην αγκαλιά της αρετής, στη σκέπη Σου κοιμάται!

Άλλοι Σε κράζουν «έλεος», «ελπίδα» ο θλιμμένος,
«ελεημοσύνη» ο φτωχός, «νερό» ο διψασμένος,
«Βασίλισσα της εκκλησίας» Σε κράζει η καμπάνα,
μα η καρδιά μου, Δέσποινα, αυτή Σε κράζει «Μάνα».

Αχιλλέας Παράσχος

ΧΡΙΣΤΟΣ
ΑΝΕΣΤΗ!...

ΑΛΗΘΩΣ
ΑΝΕΣΤΗ!...

«Ἡ Εἰκόνα ὡς «ἔσοπτρον» τοῦ Οὐρανοῦ, διὰ μέσου τῆς τεχνοτροπίας της»

Μέρος Ε΄

Εἰσηγήσεις, τοῦ Ἀγιογράφου κ. Φιλίππου Μαρκοπούλου,
κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Ἑκθέσεως Ὁρθοδόξου Ἀγιογραφίας
«Εἰκόνα καὶ Ἑλπίδα: Τὸ Κολιμπρι καὶ ἡ Εὐθύνη μας»,
στὸ Δημοτικὸ Ὡδεῖο Φυλῆς, στὰ Ἄνω Λιόσια Ἀττικῆς

Σάββατο 18.11/1.12.2012

...Ἀντιλαμβάνεσθε, -δὲν θέλω νὰ τὸ ἀναλύσω, διότι εἶναι καὶ οἱ Πατέρες ἐ-
δῶ καὶ μποροῦν νὰ τὸ κάνουν καλύτερα
καὶ πιὸ εὐκολὰ ἀπὸ ἐμένα-, τί κατασ-
τροφικὸ εἶναι κάτι τέτοιο, ὅταν μία ὑπο-
κειμενικὴ ἀντίληψη αἰσθητικῆς, ἀν-
τικαταστήσει τὸ νόημα, γιὰ τὸ ὁποῖο
θὰ μιλήσουμε στὴν συνέχεια, καὶ πού

οὐσιαστικὰ τὸ ἀφαιρεῖ, τὸ βγάζει ἀπ' τὴν μέση, γιὰτὶ ἂν εἶναι ἄλλο αὐτὸ
πού εἰσπράτω σ' ἓνα Ναὸ καὶ διαφορετικὸ τελείως αὐτὸ πού εἰσπράτω σ'
ἓναν δεῦτερο Ναό, πιστεύω ὅτι δὲν ὑπάρχει πιά κοινωνία αὐτῶν τῶν δύο
τόπων, ἔστω εἰκονολογικά..

Ὑπάρχουν πολλὲς ἐρμηνεῖες. Στὴν ἀναζήτηση πού ἔχω κάνει ὅλα αὐτὰ
τὰ χρόνια γιὰ τὸ ποιὸς εἶναι ὁ ρόλος ἀκριβῶς τῆς Εἰκόνας καὶ γενικώτερα
τῆς Ἀγιογραφίας καὶ τῆς ἀγιογράφησης τῶν Ναῶν, ἔχω ἀκούσει πάρα
πολλὲς ἐρμηνεῖες.

Ἀπὸ ἄνθρωπο εὐσεβή, κάποτε ἄκουσα κάτι πού μοῦ φάνηκε φοβερὰ
ὑπερβολικόν. Ἦλθε λοιπόν, καὶ φωνάζοντας μὲ ἓνα θρησκευτικὸ αἶσθημα,
λίγο ἔντονο, ὅτι ἡ Εἰκόνα δείχνει τὴν πραγματικότητα, δείχνει ἅς ποῦμε
(τὰ πράγματα) ἔτσι ὅπως εἶναι ὁ κόσμος.

Ἦμουν ἀρκετὰ νεώτερος τότε καὶ αὐτὴ ἡ κουβέντα μὲ ἔκανε καὶ ἀντέ-

δρασα. Λέω· ἐντάξει, τί ἀκριβῶς ἐννοεῖ
“ἔτσι ὅπως εἶναι ὁ κόσμος”; **Λοιπόν,**
μετὰ ἀπὸ τὴν πορεία πού ἔχω μέ-
χρι σήμερα στὴν ἀναζήτηση αὐ-
τοῦ τοῦ ἀντικειμένου, πού ἔτσι,
ἀπὸ ἀγάπη τὸ ἔχω ὑπηρετήσῃ
καὶ ὄχι ἀπὸ ἱκανότητα, ἔχω κατα-
λήξει στὸ ὅτι εἶχε δίκη! **Ἡ** Εἰκόνα
μᾶς δείχνει αὐτὸ πὺν πραγματικὰ συμ-

βαίνει καὶ δὲν εἴμαστε σὲ θέση νὰ τὸ δοῦμε. **Φαίνεται** καὶ λίγο παράδοξο.

Θὰ προσπαθῶ νὰ τὸ ἐξηγήσω λίγο, ξαναβλέποντας μὲ μία ἄλλη θε-
ώρηση αὐτὰ πὺν εἴπαμε μέχρι τώρα. **Εἴπαμε** γιὰ τὸ χρυσό, ὅτι συμβολίζει
τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ, τὸ ἄκτιστο Φῶς. **Υπάρχει** λοιπὸν στίς Εἰκόνες,
γιὰ νὰ μᾶς θυμίζει αὐτὸν τὸν συμβολισμό, τὴν Παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Θὰ πρέπει (ὁμως) νὰ ἐστιᾶσουμε καὶ κάπου ἄλλου. **Τὸ** σημαντικό δὲν
εἶναι μόνο αὐτό. Τὸ σημαντικότερο εἶναι τὸ ὅτι (ὁ χρυσός) ἀντικαθιστᾷ
τὸν φυσικὸ οὐρανό. Αὐτὸ τὸ γεγονός, (τὸ ὅτι ἀντικαθιστᾷ τὸν φυσικὸ
οὐρανὸ μὲ μιὰ ποιότητα πὺν ἔχει ἄλλο συμβολισμό), εἶναι ἀπόλυτα ση-
μαντικὸ γιὰ ἐμᾶς, γιὰ τοὺς Χριστιανούς. **Εἶναι ἀπόλυτα σημαντικό.** **Εἶναι**
ἀκριβῶς αὐτό, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ κατακτήσουμε καὶ ἐπειδὴ δὲν εἴμαστε
σὲ θέση, δὲν ἔχουμε ἀνοικτοὺς τοὺς πνευματικὸς ὀφθαλμούς γιὰ νὰ
μπορέσουμε νὰ τὸ βλέπουμε, ἡ Ἐκκλησία μᾶς τὸ δείχνει εἰκονολογικά.
Μᾶς τὸ δείχνει, μᾶς τὸ δείχνει μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ μέσα στὸν Ναό.

Τί συμβαίνει μέσα στὸν Ναό; **Ὅταν** μπαίνουμε στὸν Ναό, κατ’ ἀρχὰς
ὑψωνόμαστε ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἤδη μᾶς χαρίζεται ἓνα πρῶτο ἐπίπεδο
ἀνύψωσης. Καὶ μόνο πὺν εἰσερχόμαστε...

Δὲν θὰ συζητήσω γιὰ πολὺ τὸν συμβολισμό τοῦ Ναοῦ· μόνο ἓνα στοι-
χεῖο. **Τί** μᾶς χαρίζει; **Μᾶς** χαρίζει ἓναν Οὐρανὸ, ὅπου εἶναι ὁρατὸς ὁ Παν-
τοκράτωρ. **Αὐτὸ** τὸ πρᾶγμα εἶναι πὺν μᾶς χαρίζει ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴν
Εἰκόνα Της. **Καθὼς** μπαίνουμε μέσα, μᾶς κάνει νὰ βλέπουμε αὐτὸ πὺν
βλέπουν οἱ Ἅγιοι. Οἱ Ἅγιοι πὺν ἔχουν ἀποκαταστήσει τὴν σχέση τους μὲ
τὸν Θεὸ καὶ ἔχουν αὐτὴν τὴν ἐπικοινωνία. **Καὶ** ἐμεῖς, πὺν ἀγωνιζόμαστε
νὰ φθάσουμε, νὰ καταξιωθοῦμε σ’ αὐτὸν τὸν ἁγιασμό, ἤδη μὲ τὸ πὺν
μπαίνουμε στὴν Ἐκκλησία μᾶς χαρίζεται, ἔστω μὲ εἰκονολογικὸ τρόπο, ἡ
θέα τοῦ Θεοῦ. **Αὐτὸ** εἶναι τὸ ζήτημα!...

Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς κάνει καὶ ἡ Εἰκόνα. **Ἡ** Εἰκόνα ἀντικαθιστᾷ τὸν οὐρανό,

τὸν φυσικὸ οὐρανό, διότι δὲν ἀπευθύνεται πλέον σὲ ἀνθρώπους φυσικοὺς, τοῦ κόσμου τούτου, σὲ χοϊκοὺς ἀνθρώπους. Ἀπευθύνεται στὸν πνευματικὸ ἄνθρωπο, στοῦ ὁποίου τὸ ὕψος καλοῦμαστε νὰ φθάσουμε καὶ μᾶς χαρίζει ἐκείνη τὴν ματιά, ποὺ δὲν βλέπουμε τώρα... Δὲν εἴμαστε πολῖτες τοῦ κόσμου, γιὰ νὰ βλέπουμε τὸν φυσικὸ οὐρανὸ καὶ τὰ σύννεφα, ἀλλὰ βλέπουμε τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι τόσο ἀπλό· τὸ χρυσὸ εἶναι τόσο ἀπαραίτητο, γιατί ἀκριβῶς μᾶς θυμίζει αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ κατακτήσουμε· μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας νὰ βλέπουμε τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Ἄς δοῦμε λίγο τὸν χαρακτήρα αὐτῶν ποὺ εἶπαμε. Εἶπαμε γιὰ τὶς γραμμές, τὸ σκίτσο καὶ τὰ φῶτα, τὰ ὁποῖα ἐμψυχώνουν, δίνουν ὑπόσταση, ζωή, σ' αὐτὸ τὸ σκίτσο. Καὶ εἶπαμε ὅτι ἡ ἀναγωγή τους, ἡ ἀναφορά τους εἶναι στὸν Τριαδικὸ Θεό.

Μέχρι τώρα μέναμε σ' αὐτὴν τὴν διαπίστωση καὶ λέγαμε· φυσικὸ εἶναι, ἀφοῦ εἶναι θρησκευτικὸ καὶ Ὁρθόδοξο, αὐτὸ θὰ σημαίνει. Ὅμως σημαίνει κάτι πολὺ βαθύτερο· ὅτι ἀφοῦ ὅλα τὰ στοιχεῖα, σπίτια, δένδρα, ...τὰ πάντα, τὰ βουνά, ἔχουν τὸν ἴδιο χαρακτήρα στὴν κατασκευή τους, αὐτὸ ἀφήνει ἓνα ἀκόμη μήνυμα, καὶ τὸ μήνυμα εἶναι ὅτι ἡ ματιά ποὺ ἔχουν οἱ Ἄγγιοι, σὲ ὅλα τὰ πράγματα βλέπουν τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ. Δηλαδή, ἀντὶ νὰ βλέπω ἓνα δένδρο, ἓνα σπίτι, ἡ δομὴ τοῦ δένδρου ἢ τοῦ σπιτιοῦ νὰ μοῦ ἀποκαλύπτει τὸν χαρακτήρα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Αὐτὸ τὸ δῶρο κάνει ἡ Εἰκόνα καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ Της. Ἄν συμβαίνει αὐτό, μποροῦμε νὰ ἀναρωτηθοῦμε τί θέση ἔχουν οἱ σκέψεις γιὰ διαφοροποίηση, γιὰ ἀλλαγὴ αὐτῆς τῆς Γλώσσας, γιὰ μιά πιὸ μοντέρνα ἐκδοχή, γιὰ μιά ἄλλη παρουσίαση.

Δὲν εἶναι κανένας ἀντίθετος σ' αὐτά, καὶ εἶναι πάρα πολὺ ὥραϊα καὶ μποροῦν νὰ συγκινήσουν, ὅμως τὰ ὑψηλότερα μηνύματα ἔχουν ἤδη καταγραφεῖ. Ἄν κάποιος μπορεῖ νὰ θεωρεῖ ὅτι ἔχει τὸ ὕψος νὰ ἀλλάξει, νὰ προσθέσει καὶ νὰ βελτιώσει, εἶναι βέβαια πάντοτε ἐλεύθερος. Ἀνῆκει στὴν κρίση τὴν δική μας πρὸς τὰ ποῦ θὰ στρέψουμε τὴν προσοχή μας...

Συνεχίζεται

ΑΓΙΟΓΡΑΦΗΣΗ ΝΥΜΦΙΟΥ

Σεμινάριο Ὁρθόδοξης Ἀγιογραφίας πραγματοποιήθηκε, τὸν Μάρτιο (14, 23), σὲ Γυμνάσιο τῆς Ἀττικῆς, ἀπὸ μέλη τοῦ Ἑργαστηρίου μας.

Σὲ πέντε μόνο διδακτικὲς ὥρες (!) ἀγιογραφήθηκε -σὲ καμβᾶ μὲ ἀκρυλικά χρώματα- ὁ Νυμφίος, ὁ «κάλλει ὡραίος»...

Τὴν δύσκολη, ἀλλὰ ἐπιτυχημένη, Χάριτι Θεοῦ, προσπάθεια παρακολούθησαν, μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ ἄψογη συμπεριφορά, εἰκοσιπέντε παιδιὰ τῆς δευτέρας Γυμνασίου, τὰ ὅποια εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ δοῦν ὅλες τὶς φάσεις τῆς εὐλογημένης αὐτῆς Τέχνης καὶ Ἐπιστήμης, ἢ ὅποια δὲν διδάσκεται, δυστυχῶς, στὴν μέση Ἐκπαίδευση τῆς Χώρας μας, ἀκόμη καὶ στὰ Καλλιτεχνικὰ Σχολεῖα!!!...

Ματιές στο εικονολογικό γίγνεσθαι

ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΚΟΝΟΣΤΑΣΙ

κάτι

Μεταξὺ τῶν παραδοσιακῶν στοιχείων ποὺ ἐξαφανίζονται σταδιακῶς ἀπὸ τὶς οἰκογενειακὲς ἐστίες τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν εἶναι καὶ τὸ Εἰκονοστάσι. **Κάποτε** ὅταν ἄνοιγε ἓνα σπιτικό **ἦτο τὸ βασικὸ στοιχεῖο του** καὶ τὸ σημαντικώτερο σημεῖο ἀναφορᾶς τῆς Πίστεως καὶ τῆς προσευχῆς κάθε οἰκογενείας, ποὺ δὲν ἰσχύει γιὰ τὰ σπιτικά ποὺ

ἀνοίγουν στὶς ἡμέρες μας. **Ἐκεῖ**, μαζί με τὰ Εἰκονίσματα, ἐφυλάσσοντο τὸ καθαγιασμένο λάδι τοῦ Ἁγίου Τάφου, ἐντὸς μικροῦ δοχείου ποὺ ἤρχετο κατ'εὐθείαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα. **Ἐπίσης** τὸ μπουκαλάκι μετὸ νερὸ-ἁγίασμα τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, οἱ παλαιᾶς χρησιμοποιημένες λαμπάδες ἀπὸ ἱερὲς ἡμέρες, ὑπολείμματα ἄρτου καὶ τὰ νυφικὰ στεφάνια.

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Καὶ τὶ δὲν ἐτοποθετοῦσαν στὴν μικρὴ ξύλινη αὐτὴ κατασκευὴ ἢ τὴν ἐσοχὴ ποὺ ἔμοιαζε μετὰ κουτί, ἀνοικτὸ ἀπὸ τὴν μίαν πλευρά, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐκαλύπτετο ἢ μπροστινὴ πλευρὰ ἀπὸ διαφανὲς συνήθως τζάμι. **Ἀπὸ** τὰ χρυσὰ μαλάκια τοῦ μικροῦ ἐγγονιοῦ, ὅταν τὸ κούρευαν γιὰ πρώτη φορά, ἀλλὰ καὶ τὰ ξερὰ ἄνθη ἀπὸ τὸν Ἐπιτάφιο τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, μαζί με πέταλα ρόδων, καὶ αὐτὰ ξεραμένα. **Ἀνάμεσα** στὰ Εἰκονίσματα τῶν Ἁγίων, τῶν γονέων καὶ τῶν προστατῶν τῶν παιδιῶν, ὑπῆρχαν φυλαχτά, ἴσως κάποιο ἀπολυτήριο στρατοῦ ἢ κάποιο μυστικὸ σημεῖωμα.

ΤΟ ΕΙΚΟΝΙΣΜΑ

Κάθε οικογένεια είχε και τὸν δικό της Ἅγιο, τὴν ιδιαίτερη Εἰκόνα της. **Σ**τὰ ἀρχοντόσπιτα μιὰ ρωσική περίτεχνη Εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παναγίας καὶ στὰ φτωχόσπιτα μιὰ παλαιὰ Εἰκὼν μετὸν Ἅγιο τοῦ τόπου προελεύσεως ἢ τὸν Ἅγιον ποὺ προστάτευε τὴν οἰκογένεια. **Τ**ὸ Εἰκόνισμα αὐτὸ περνοῦσε ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ. **Σ**τὴν πίσω ὄψη ἦταν γραμμένες οἱ γεννήσεις τῶν παιδιῶν, οἱ βαπτίσεις καὶ οἱ γάμοι τους, οἱ θλίψεις ἀπὸ μεγάλες οἰκογενειακὲς δοκιμασίες, ὅπως θάνατοι, ἐγχειρήσεις κ.ἄ.

ΑΝΕΠΙΣΗΜΟ ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἕνα μικρὸ ληξιαρχεῖον ἀποτελοῦσε τὴν ὀπίσθια πλευρὰ τῶν Εἰκόνων, ἢ ὅποια περιεῖχε πολλὰ φορὲς καὶ χρηστικὲς πληροφορίες, ὅπως ἐπιδημίες διφθερίτιδος, εὐλογιᾶς κ.λπ. ποὺ εἶχαν χτυπήσει τὴν πόρτα ἀκόμη καὶ στὰ γειτονικὰ οἰκήματα. **Σ**υνήθεια καθιερωμένη ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, ὅταν δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμη ἐπίσημα βιβλία. **Π**ηγὲς τότε γιὰ τὴν ἀστική κατάσταση τῆς οἰκογενείας ἦταν μόνον τὰ κιτάπια τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὰ καλὰ φυλαγμένα Εἰκονίσματα τῶν οἰκιῶν.

ΜΙΚΡΕΣ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ

Τακτικῶς ἐστέλλετο τὸ ἱερὸ Εἰκόνισμα στὴν ἐκκλησία καὶ καθαγιαζέτο. **Σ**υνόδευε τὸ πρόσφορο καὶ τὸ λευκὸ φύλλο τοῦ χαρτιοῦ, ὅπου ἡ οἰκογένεια ἐδέετο ὑπὲρ ὑγείας τῶν ἐορταζόν-

των μελῶν ἢ τῶν ἀσθενούντων καὶ καμνόντων. Ἡ μεταφορὰ καὶ ἡ ἐπιστροφή ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίᾳ ἀποτελοῦσε τελετουργία καὶ ἐγίνετο μὲ ἰδιαίτερη προσοχὴ καὶ κατάνυξη. Θὰ ἦταν δὲ ἐνδειξὶς κακοτυχίας κάποιο ἀτύχημα ποὺ θὰ τοῦ προκαλοῦσε οἰαδήποτε βλάβη. Σῶζονται θαυμάσιοι τύποι περίτεχνων καὶ σκαλιστῶν κατασκευῶν, πολλὰ ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶχαν καὶ ἰδιαίτερα σχήματα μὲ ἐκκλησιαστικὸ χαρακτήρα. Τὸ οἰκογενειακὸ Εἰκονοστάσι στυλβωμένο καὶ λαμπερὸ ἐφωτίζετο ἀπὸ τὴν ἀκοίμητη κανδή-
λα ποὺ ἔκαιγε νύκτα καὶ μέρα. Τὶς ἡμέρες τῶν Βαλκανικῶν πολέμων καὶ τοῦ πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, λόγῳ ἐλλεί-
ψεως λαδιοῦ, ἔσβησε ἡ ἀκοίμητη κανδήλα. Ἐχρειάσθη τότε
νὰ δώσει ἄδεια ἡ Ἐκκλησία γιὰ νὰ μὴν ἀνάβονται τὰ κανδή-
λια ἀκόμη καὶ σὲ αὐτὲς τὶς Ἐκκλησίες.

ΥΠΕΡΦΥΣΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Στὸ Εἰκονοστάσι καὶ στὶς Εἰκόνες τοῦ ἀπεδίδοντο συχνὰ καὶ ὑπερφυσικὲς ιδιότητες. Ἦταν αὐτὸ ποὺ «μιλοῦσε» στὴν οἰκο-
γένεια καὶ προανήγγελε τὸ δυστύχημα ποὺ θὰ ἀκολουθοῦσε.
Ὅταν ἠκούγετο ἓνα τρίξιμο στὴ μέση τῆς νυκτός, φόβος καὶ
τρόμος ἀπλώνετο στὸ σπίτι. Ἦταν ἐνδειξὶς κάποιας ἀρνητικῆς
προοπτικῆς, τὸ ἀδυσώπητο τρίξιμο σήμαινε ὅτι κάτι κακὸ
πρόκειται νὰ γίνει, ὅποτε δέος καὶ ἀγωνία ἦταν τὰ
συναισθήματα ποὺ κυριαρχοῦσαν.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΥΛΑΒΕΙΑΣ

Στὴν Ἀθήνα συχνὴ ἦταν ἡ παρουσία Εἰκονίσματος τῶν
Ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, τῶν θεραπευτῶν
τῶν ἀνθρωπίνων νόσων καὶ τῶν παρηγορητῶν τοῦ πόνου.
Ἐνῶ πολὺ συχνὰ εἰκονίζετο ἐπίσης ὁ Ἅγιος, τοῦ ὁποίου
τὸ ὄνομα ἔφερε ὁ οἰκοδεσπότης. Ἐκεῖ, στὸ Εἰκονοστάσι,
ἐκρύβετο ἡ ἐλπίς, ἀπευθύνετο τὸ δάκρυ ἢ τὸ χαμόγελο

πού συνόδευαν τὴν προσευχή. Οἱ νεανικοὶ πόθοι καὶ τὰ ὄνειρα εὗρισκαν τὸν ἀποδέκτη τους καὶ οἱ ἀγωνίες τῶν ἡλικιωμένων τὴν παρηγοριά τους. Τὰ ἄψυχα ἀντικείμενα πού εἶχαν ἐναποτεθεῖ στὸ Εἰκονοστάσι ἀποκτοῦσαν ζωὴ, γνωρίζοντας καλύτερα ἀπ' ὅλους, τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα μυστικά τοῦ σπιτιοῦ. Ἦταν τὸ ἀντικείμενο εὐλαβείας τῶν πιστῶν Χριστιανῶν καὶ τὸ κρυφὸ ἐξομολογητήριό τους.

Τὸ Ἑργαστήριό μας στὸ νησί τῆς εἰρήνης (Σαλαμίνα)

Στὸ καραβάκι

Ἱ.Μ. Παναγίας Φανερωμένης

Τάφος Γ. Καραϊσκάκη

Σπήλαιο Εὐριπίδου

Τάφος Γ. Καραϊσκάκη

Ἱ.Ν. Ἁγ. Δημητρίου

Πρὸς σπήλαιο Εὐριπίδου

ΕΝΣΤΑΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΕΚ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ὀντολογία καὶ Συναισθηματισμός

Ἡ ὥς ἄνω «εἰκόνα» φέρεται ἀγιογραφημένη στὸ ἐξωτερικὸ, ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Γεωργίας, τὸν Μητροπολίτη Λεμεσοῦ, καθὼς καὶ τὸν Ἡγούμενο τῆς Ἱ.Μ. Βατοπαιδίου (romfea.gr).

Δὲν γνωρίζω ἂν ὁ Μητροπολίτης καὶ ὁ Ἡγούμενος δέχτηκαν τὴν εἰκόνα ἀπλὰ ὥς δῶρο καὶ γιὰ λόγους εὐγενείας δὲν ἐξέφρασαν τὶς ὅποιες ἀντιρήσεις τους, ὡστόσο κατὰ τὴν ταπεινὴ μου γνώμη, **ἡ συγκεκριμένη ἀγιογραφία ἔχει πολλὰ θεολογικὰ προβλήματα.**

Εἶναι βέβαια θετικὸ τὸ γεγονὸς, ὅτι βλέπουμε μία προσπάθεια δημιουργικὴ καὶ ὄχι τὶς συνηθισμένες στὴν ἀγιογραφία στεῖρες ἀπομιμήσεις παλαιότερων εἰκονογραφικῶν παραστάσεων. **Ἐντούτοις, δὲν μπορούμε νὰ μὴ ἐκφράσουμε τὶς ἐνστάσεις μας, ὅταν βλέπουμε ὅτι κάτι δὲν πάει καλά, ὅτι κάτι δὲν συνάδει πρὸς τὴ σύνολη Ὁρθόδοξη Παράδοση,** ἡ ὁποία ἐξάπαντος φέρει πάντοτε μαζί της καὶ τὸν δογματικὸ χαρακτήρα της.

Οἱ Ὁρθόδοξες ἀγιογραφίες εἶναι πάντοτε ἐκφραστικὲς τοῦ Ὁρθοδόξου δόγματος, τῆς Πίστεως μας, δηλαδή, χωρὶς αὐτὸ νὰ ἀναιρεῖ τὴν πρωτοτυπία καὶ τὴν προσωπικὴ πινελιὰ τοῦ ἐκάστοτε ἀγιογραφοῦντος. **Ὑπάρχουν, ὡστόσο καὶ κόκκινες γραμμές. Μία** ἀπὸ αὐτὲς εἶναι ἡ πρόταξη τῆς **ὄντολογίας** σὲ σχέση μὲ τὸν **συναισθηματισμό,** τὸν ὁποῖο βλέπουμε στὴν ὥς ἄνω παράσταση ὑπερτεροῦντα σὲ βάρος τῆς ὄντολογικῆς-δογματικῆς διαστάσεως τῆς Πίστεώς μας...

Ίστολόγιο (blog):
agiografikesmeletes.blogspot.gr

e-mail
eee@agiografia.org